

Hász Róbert

Fábián Marcell pandúrdetektív tizenhárom napja

(kedd)

– És maga, kedves Marcell, maga boldoggá tudja tenni Amália asszonyt? Már csak azért kérdezem, mert saját tapasztalatomból tudom, hogy legtöbbször semmi sem az, aminek látszik...

Winter úr belemártotta kenyérdarabkáját a pörköltsaft maradékába, körbevezette a tányér szélén, majd a szájába gyömösölte. S hogy könnyebben lenyelje, utána küldött néhány korty bort.

– ...még a boldogság sem – fejezte be a megkezdett mondatot, miután letette a poharat.

– Látja, ebben tökéletesen igaz van – felelte Marcell.

Villájával szórakozottan babrált az ételben. Annyira átfagyott délelőtt a kocsin, hogy úgy érezte, a hideg a csontjaiból árad kifelé, és sosem akar belőle kifogyni. Amikor hazaérve Winter úrral beültek egy ebédre az *Elefánt*ba, a kályhához legközelebbi asztalhoz telepedtek, de mintha hiába, Marcell közel állt hozzá, hogy leteremti a pincért, mint Milorád reggel Mihályt, hogy mi a búbánat van ezzel a rohadt kályhával, amiért nem melegít.

– Nem ízlik a húsos tarhonya? – nézett rá Winter úr. – Kóstolta volna meg a körömpörköltjüket, az az igazi, nem lehet betelni vele! A borból is alig ivott. Marcell, nem beteg maga?

Winter úr hátradőlt székén, elégedetten megpaskolta a mellényét kidomborító pocakját, valahogy úgy, ahogyan házi kedvencének hízeleg az ember. Belső zsebéből előhúzott egy vastag szivart, bajusza fölé emelte, megszagolta, majd meggyújtotta, akkurátusan, két ujj között lassan körbe-körbe forgatva, hogy a láng egyenletesen pörkölje meg a dohányt minden oldalról.

– Az én Sárám – folytatta a kéken gomolygó füstpamacsok mögött – egyre kiszámíthatatlanabb. Reggel még jókedve van, nevet és csacsog, csókkal indít munkába, aztán mire hazaérek, akárha ördög bújít volna belé, már az ajtóban kötözködni kezd. Abban a hiszemben hagyom otthon, hogy boldog, de mire estére hazaérek, kiderül, hogy az egész élete csupa gyötrem. Ki érti ezt?

Winter úr oldalra billentette súlyos fejét.

– Rájöttem én valamire. A házasság voltaképpen egy háromfelvonásos színmű. Az első felvonás még túlnyomórészt vidám, izgalmakkal teli jelenetekből áll.

Részlet a Kortárs Kiadónál megjelenő regényből

Ez az ismerkedésnek, egymás felfedezésének, az alapok lefektetésének az ideje. Megérkezik az első gyerek, a második, mindkét félnek szüksége van a másikra, férjnek a fiatalasszonyra, az asszonykának a férfira, főleg az asszonynak az urára, mert mindenben rászorul, emiatt olyasmiket is elnéz neki, amiket jó pár év múlva biztosan nem fog. A nagyvonalú kompromisszumok kora ez. Meg kell becsülni, mert utóbb nagyon fog hiányozni. Eltarthat akár húsz évig is. Én negyvenöt voltam, amikor elmúlt. Egyszer csak arra ébredtem, hogy már az előadás következő felvonásán ülök. Szinte észrevétlenül ereszkedett le, majd emelkedett föl előttem a függöny. A lányom és a fiam addigra elhagyta a házat, férjhez ment, megnősült, családot alapított. Hirtelen kiderült, az asszonynak nincs is rám szüksége. Útban vagyok. Felesleg lettem. Egy bútordarab, amit folyton kerülgetni kell, de semmi haszon belőle. Csak a por lepi. Az egészben az a legszomorúbb, s minden bajunk ekkor már tulajdonképpen ebből a szerencsétlen állapotunkból fakad, hogy ötven táján még fiatalok vagyunk ahhoz, hogy öregemberként viselkedjünk, ahhoz viszont már öregek, hogy az ifjonti naivitás eltakarja szemünk elől a valóságot. Tétova kor ez, se ide, se oda, miközben akarva-akaratlanul megsejtjük a lényeket, Marcell barátom...

Winter úr mélyeket szusszantott, ökölvívó múltját idéző törött orrának cimpái minden szusszanásra kitágultak, akár egy karámba zárt bikáé.

– A lényeg pedig – folytatta –, hogy mese volt az egész. Tündérmese arról, hogy két ember együtt nekivág az életnek, gazdagságban, szegénységben, egészségben, betegségben... s hogy ez mily magasztos stb. stb. Ehelyett életünk derekán a sivár pusztaság vár ránk, s mindaz a szép és jó, amiről azt hittük, megeljük majd utunk során, csupán ámitás volt, délibáb, azzal a céllal, hogy ezt a keserves utat, melyen fajunk fennmaradása érdekében végigmennünk kívánatos, zúgolódás nélkül megtegyük...

– Azaz?

– Azaz, hogy nemzzünk sok gyermeket, neveljük fel őket, gondoskodjunk róla, hogy épségben elérjék azt a kort, amikor már ők is újabb porontyokat nemzenek, és így tovább, a végtelenségig.

Winter úr elhallgatott, poharába mélyedt, mint aki maga is megilletődött saját bölcsességén. Marcell megbékélt vele, hogy Winter urat ma filozofikus hangulatban találta.

– És a harmadik?

– Hogy...? – pillantott fel Winter úr.

– Azt mondta, a házasság három felvonásból áll. Miről szól a harmadik?

– Ja, a harmadik. Az maga az éden. A harmadik újra a békéről és a szeretetről szól. A házastársak visszakerülnek oda, ahonnan annak idején elindultak. Vissza az elejére. De már a felesleges hívságok és a haszontalan büszkeségek nélkül. Merthogy ekkor ismét szükségük lesz egymásra, méghozzá az egyre szaporodó testi nyavalyáik okán. A szerelmi vágy elcsitul, helyébe lépnek a fájdalmak és a betegségek, a lassúság, a tehetetlenség, beszűkül a tér, férj, feleség újra egymás támaszává válik. Na, én még nem tartok itt, de őszintén megvallom magának, Marcell, alig várom.

– Várja, hogy megöregedjen?

– Várom – ismerte el Winter úr. – Várom a nyugalmas, békés éveket. Hacsak előtte egy eltévedt, véletlen golyóbis által meg nem fosztatok tőlük.

– Ilyesmire ne is gondoljon, Winter úr!

– Már miért ne? Benne van a pakliban. És nem csak az enyémben, a magáéban is. Amália asszony nem szokott hangot adni félelmének, hogy idő előtt özvegyé teszi valami csavargó egy sötét sikátorban?

Marcell megvonta a vállát.

– Ezzel a félelemmel együtt kell élnünk – aztán megkérdezte: – Ilyen sok baja van Sára asszonnyal, Winter úr? Csupa panasz a házassága.

Winter úr most eltolta maga elől a tányérját, elővett egy kék csíkos zsebkendőt, kifújta az orrát. Utána legyintett.

– Ne is hallgasson rám, fiatal barátom, csak zsörtölődöm itt magának. Ha drága oldalbordám egy hétre hazautazik a nővérehez, Pacsérra, már a harmadik napon hiányérzetem támad. Olyankor fölkelni sincs kedvem reggelente, mintha életeróm egy darabját is magával vitte volna a csomagjaiban. Bolond világ... Mire föleszmélünk, el is fogyott az életünk. Mondom én.

Kiitta a bort, megtörölte bajuszát.

– Ahogy azé a lányé is, a *Paradisóból*.

Winter úr előző nap kiderítette, hogy a lányt, akit Falcione Áron mellett találtak holtan, Sótér Ilonkának hívták, szegedi születésű, három éve élt a városban. Hivatásos prostituált volt, papírral. A madám, Hildegárd asszony megkönnyezte a lány halálhírét. Látszott rajta, hogy valóban szerette, mondta Winter úr reggel, amikor Marcellnek és Milorádnak beszámolt tegnapi kiruccanásáról a bordélyházban.

– Azok közé tartozott, akik a házon kívül is nyújtottak szolgáltatásokat. A Madám ezt csak keveseknek engedte meg. A lányok oda vannak bekvártélyozva a bordélyba, a kuncsaftokat a saját szobájukban fogadják. Pénzt nem vehetnek el tőlük, csak a Madám, a vendégek neki fizetnek, előre. Ilonkát szombat délután látták utoljára. Hívása volt, ketten is tanúsították, hogy szombat délután három óra tájékan elhagyta a házat. Azt azonban senki sem tudta megmondani, hova tartott. A Madám megbízott a lányban, máskor sem számoltatta be előre, hova, kihez fog kimenni. Odakinn egy csukott bérkocsi várta, ennyi. Már kerestetem a kocsist. Vasárnap a lányok szabadnaposak, így nem tűnt fel senkinek, hogy Ilonka nem tért vissza a házba. Annyit elárultak, hogy pár évvel korábban Falcione Áron gyakran igénybe vette a szolgáltatásait, olykor több napra is, hogy úgy mondjuk, „kibérelte”.

– Hozzá tartozó, akit értesíthetnénk? – kérdezte tőle Milorád alparancsnok. Mihály már meghozta a friss kávé a *Fehér Hajóból*, hárman ülték körül a főnök asztalát, és szüröcsölték a forró feketét.

– Az anyja mosónő Szegeden – folytatta Winter úr –, a lány már évekkal korábban elköltözött otthonról. Küldtem egy táviratot a szegedi kollégáknak, nézzenek utána Sótér Ilonkának és az anyja lakcímének.

Ezek után Marcell beszámolt róla, mit tudott meg Falcione Áron állítólagos liliomtiprásáról. Reggel ugyanis, amint felkelt, és meghallotta Julika szöszmötölését a konyhában, bement hozzá, leültette, kifaggatta az Égelhart családról.

– Jaj, istenem! – szeppent meg a lány, s tágra nyitotta nagy mandulaszemeit. – Nem akarok én senkinek ártani!

Éppen tüzet rakott volna a sparhertbe, egy gyújtósna való fadarabot még a kezében tartott.

– Senkinek sem fogsz ártani, ígérem, amit mondasz, köztünk marad!

– Ott laknak a falunkban. A templom utcában. Olyan nagy, eifurtos házban, amilyen a németeknek van. Nagygazdák. Négy lovuk van és sok hold földjük. Kicsit, hogy is mondjam, olyan kivagyik.

– Kivagyik?

– Hát úgy fönt hordják az orrukat, maguknak valók.

– Hallottál valamit arról, mi történt a lányukkal?

Julika a kezében tartott gyújtóst kezdte tanulmányozni.

– Meséltek ezt-azt a faluban.

– Mit meséltek?

– Hogy megesett vele. Eltekerték a fejét. Egy ideje már nem mutatkozik az emberek előtt.

– A lány?

– Igen, a Liza. Eldugták. Még az iskolából is kivették.

– És hogy történt a dolog, arról is meséltek?

– Hát ők rokonok. Vagyis hát nem vérrokonok, csak amolyan sógorságban állnak egymással, az idősebb Falcione úr felesége révén. A lány itt lakott a városban, a nagynénjénél, a Falcione-házban, amíg az iskola tartott. Azt mesélték, hogy a Liza délelőtt kiszökött az iskolából, az Erzsébet-parkban találkozott a fiatalúrral, Áronnal, ott kocsi ült, és az úr, a megboldogult, elhajtott vele Szanádra.

– És arról tudsz-e, hogy az apja bosszút akart állni?

Julika aprót bólintott.

– Amikor Égelhart Péter, a lány apja tudomást szerzett róla, mi történt, bejött a városba, aztán a sógorával, az idősebb Falcione úrral elmentek értük Szanádra. Visszahozták a lányt, de előtte megfenyegette az ifjabb Falcione urat. A puskát is vitte volna, ha a szomszédok ki nem csavarják a kezéből – ijedt tekintetét ismét Marcellre emelte. – Csak nem gondolja, hogy a Liza apja tette... ő gyilkolta volna le Falcione Áront?

Marcell megnyugtatta, hogy egyelőre fogalma sincs.

– És pontosan hol laknak Doroszlón ezek az Égelharték? – tudakolta, mire Julika elmagyarázta, hol található a házuk.

Bó két órával később, a rendőrőrsön, Milorád alparancsnok felállt az asztalától, két ujját a nadrágtartójába akasztotta, és így szólt:

– Ez nem is hangzik rosszul! Egy lányos apa, akit fűt a bosszúvágy. Ennek utána kell menni. Maguk kikocsiznak még ma Doroszlóra, kicsit megszorongatják azt a svábot. Sose lehet tudni, akár kiszülhet belőle valami. Egyéb?

Marcell elmesélte, mit intézett előző nap a Falcione-házban, hogy tudniillik néhány héttel korábban valami nyolcvan hold miatt veszekedett Áron a bátyjával, Falcione Nándorral. Meg arról, amit Baloghytól tudott meg, a rejtélyes lovagról, aki állítólag Bittermann feleségének csapta a szelet.

– Itt van, ez még egy nyom – pödörintette meg bajuszát az alparancsnok. – Mindkettő féltékenységből fakad. A leggyakoribb gyilkossági ok. Előbb a svábot vesszük górcső alá. Utána okvetlenül keresse meg a nyomdászt, Márszel. Előbb-utóbb csak visszaér Pestről. Én közben lemegyek a földszintre a törvényszéki-ekhez, és bejelentkezem Gozdsu Eleknél. Csak udvariassági látogatásra, nem faggatom, az majd a maga dolga lesz. Finoman, ahogy szokta.

– Azért nekem itt valami zavaros – jegyezte meg Marcell.

– Magának mindig zavaros valami, Márszel. Na, ki vele, mi nyomja a lelkét?

– Ha igaz, hogy ez az Áron elcsábította a sógornője, Zsuzsánna unokahúgát, az Égelhart lányt, akkor Zsuzsánna miért siratta meg tegnap a sógorát? A bánata nekem őszintének tűnt. Pedig haragudnia kellett volna rá, és halál ide vagy oda, én az ő helyében nem hullajtottam volna érte krokodilkönnyeket. És tegnap miért nem említették nekem ezt az affért?

– Egy okkal több, hogy újra felkeresse a Falcione famíliát – bólintott Milorád.

– Talán szégyellték – vetette közbe Winter úr. – Az Áron tettét. Nem vet valami jó fényt a családra.

Milorád kotorászott kicsit a papirosokkal teleszórt asztalán, majd a halomból kiemelt egy kettéhajtott sarga lapot.

– Közben ma reggelre itt várt Lichtneckert doktor post mortemje. Ami Falcionét illeti, újdonsággal nem szolgál a jelentés, a halál oka a ... ez itt latinul, bla-bla, a lényeg, hogy golyó okozta, a lövedék a koponya jobb halántékán hatolt be, és a bal oldalon távozott. A véralvadás fokából, és abból, hogy a hullamerevség még nem múlt el, a halál idejét nagyjából kilenc és éjfél közé teszi, vasárnap este. Tehát Márszel gyanúja, hogy a tettes nem sokkal azelőtt, hogy ő a helyszínre ért volna, még ott bujkálhatott, akár igaz is lehet. Ami meglepő a jelentésben, az a lány halálának ideje: Lichtneckert doktor szerint a lány jóval Falcione előtt halt meg, valamikor vasárnap hajnalban. És: a lány hátán friss vágás sebe található. Nem volt súlyos ugyan, valószínűleg egy éles pengétől származik, feltehetően zsebkéstől, de közvetlenül a halála előtt keletkezett. Talán menekülni akart, s a gyilkos utánaszúrt. Csakhogy a sebnek véreznie kellett, de se az ágyon, ahol rátaláltak, se máshol a házban kifolyt vérnek nyoma nincs...

– Vagyis – szólt közbe Marcell önkéntelenül –, már halott volt, amikor a helyszínre vitték.

Milorád leintette.

– Következtetése zseniális, kedves kolléga, de hadd fejezzem be! A lányt megfojtották, lemeztelenítették, ennek sorrendje bizonytalan, de előtte kétszer is arcon ütötték, aminek nyomai egyértelműen látszanak. Halála előtt nemi aktusra is sor került. A ruháit letépték róla, ez megmagyarázza a ruhacafatokat, amikkel utólag betakargatták a Falcione házában. Ha engem kérdeznek, mindennek nem sok értelmét látom. Valaki elhív egy kurvát a bordélyból, hogy megverje, megölje, levetkőztesse, odafektesse egy másik hullá mellé, majd a letépett ruhafoszlányokkal befedje... Ilyesmire csak egy örült képes.

Marcell megköszönte a torkát.

– Na, bökje ki, Márszel!

– Elnézést főnök, lehet, hogy mi nem látjuk értelmét, de kétségtelen, hogy nagyon is meg van komponálva az eset. Nem lehet, hogy mégis valami üzenet?

– Üzenet? De kinek?

– Azt nem tudom.

– Bosszú? – dünnyögte közbe Winter úr. – Egy kurvapecér meghal egy kurvával az oldalán. Ahogy élt, úgy halt meg.

– Akkor ez egy nagyon hideg fejjel elkövetett bosszú – ingatta a fejét Milorád.

– Nem első felindulásból tette, aki tette. Az inasról nincs hír?

Winter úr megrázta a fejét.

– Nincs. Utánanéztünk a hódsági csendőrséggel. Mer’ hogy oda való, Kormányos Stefánnak hívják, sok éve szolgált Falcione Áron házában, egyedülálló. Sem a szüleinél, sem más rokonánál nem jelentkezett. A hétvégén nem volt szabadnapja, tehát a villában kellett tartózkodnia, amikor a gyilkosság történt. Megvan a személyleírása: feje tetején erősen kopaszodó, kissé elálló fülű, himlőhelyes arcú, negyvenkét éves férfi.

– Nyilvánvalóan köze lehet a gazdája halálához, másként mi a fenéért bújna el? Merde ez az egész!

A parancsnokhelyettes nyújtózott egyet, majd felállt a székéről.

– Na, menjenek, dolgozzák meg azt a svábot! Hátha okosabbak leszünk.

Majd megborzongott, a sárga cserépkályhához lépett, és tenyerével tapogatni kezdte.

– Mihály, mi az isten van ezzel a kályhával?! Megfagyok itt bent. *Daj bre*, csinálj vele valamit!

Miközben Winter úrral felszedelőzködtek a főnöki asztaltól, Mihály sietett be, és magyarázkodni kezdett.

– Rossz a síp, főnök, nincs huzata, ki kellett volna pucolatni az ősszel...

– Hát és? Kinek a dolga lett volna, mi...?

Ahogy kifelé vonultak, a saját irodájuk felé, még hallották a hivatalnokszolga fejére hulló szidalmakat.

Egy órába telt, mire találtak szabad kocsit a Megyeházán, de kocsist hozzá nem sikerült felhajtaniuk. A szolgabíró egész kíséretével, hivatalával már reggel kivonult a mosztongai láphoz, hogy szemrevételezze a tavasszal kezdődő lecsapolási munkálatok előkészületeit. Ami használható kocsi, ló akadt, az mind elhagyta a Megye istállóját, egyetlen nyitott homokfutót meg egy vén lovat leszámítva, melyet nyár óta nem fogtak be.

– Majd én elvezetem! – ajánlkozott Winter úr.

A nap sütött, de hajnalban fagyott, és a hideg nem engedett napközben sem. Csontig átfagytak a kocsi bakján, legalábbis Marcell egészen biztos volt benne, hogy még a vér is jéggé vált ereiben. Az sem segített, hogy útközben megálltak Sztapáron, a közbülső szerb falvacskában, és az út menti ivóban egy fertály órányit pihentek, melengették a végtagjaikat. Közben leöblítették torkukat egy stampedli szilvóriummal. Doroszlóig még hat kilométer volt hátra.

– Nem értem – gondolkodott hangosan Marcell, miután a sztapári kocsmá melegéből újra kiléptek a hidegre, és felkászálódtak az ülésre –, tegnap még szép

őszi idő volt, mára meg egyszerre tél lett. Hogyan bízson az ember a meteorológusokban, amikor plusz Celsiusokat jósoltak egész hétre!?

– Azok nem tudósok – felelte Winter úr, s meglegyintette a vén deres hátát a gyeplővel. – Csak mímelik a tudományt. Mint a papok: olyan áruval kereskednek, amit maguk sem ismernek. Anyai nagyszüleim tanyán éltek, emlékszem, öregapám minden este meg tudta mondani, másnap milyen idő lesz, esik-e vagy nem, sütni fog a nap, vagy borult lesz. Naplementekor kiállt a tanya végébe, és megnézte az ég alját. Oda volt írva minden. Csak tudni kellett elolvasni. Ha vörös volt az ég alja, szél volt várható. Ha éjszaka udvara lett a Holdnak, eső. Vagy ha a kéményből hirtelen lecsapott a füst, csakhamar elromlott az idő. A tornyos, szürke felhők alatt fehér fellegek futottak, jégeső közelgett. Vagy amikor nagy melegben hirtelen hideg szél lett. De ha a tücsök éjszaka sokat cirpelt, a Nap felkeltekor tiszta volt, reggelre nagy harmat hullott, száraz, meleg napra számíthatunk. Azt is tudta, hogy ha a vakond ősszel magasat túr, kemény lesz a tél. Nem volt szüksége könyvekre meg szikratávíróra. Mer’ most így megy, egymásnak megjelentgetik az állomásokra, itt meg itt ilyen és ilyen idő van, erről vagy arról fúj a szél, ennyi meg ennyi csomóval. Mégsem találják el a másnapit. Azt tudják a meteorológus urak, hogy százötven kilométerre tőlük esik-e vagy fúj, de hogy az állomásuk fölött másnap sütni fog-e a Nap, azt nem. Megtarthatták volna a nagyapám módszerét, olcsóbb is volt, hatásosabb is.

Testével kissé Marcell felé billent.

– Már megbocsásson, a papok miatt.

Marcell összehúzta magán a kabátot, és a ló farát bámulta maga előtt, ahogy a lassú ügetésben ritmikusan meg-megrándultak rajta az izmok.

– Mit bocsássak meg?

– Tudom, hogy ők nevelték fel.

– A papok? Nem, a kármeliták, meg László atya a plébániáról. De nem a papok. Különben meg teljesen igaza van – tette hozzá.

– Az a László atya, a Szentháromság téri plébániáról?

– Az. Tavaly volt kilencven. Még mindig maga hordja be a tüzelőjét az udvarról.

– Hát ezt nem tudtam, tényleg. Hogy László atya nevelte.

– Nem ő. Ő is. De jobbára a nővérek, a szemközti zárdában.

– Igaz, akkor még nem volt árvaház.

– Kiskoromban, a vasárnapi mise után Johanna nővér mindig átkísért a plébániára. Kaptam az atyától mézes kenyeret vagy süteményt. Egyszer megkérdeztem tőle, tudja-e, hogy néz ki az Úristen. Azt felelte, nem, mert azt senki sem tudhatja. De miért, faggattam, miért jó ez az Úrnak, hogy senki sem ismerheti? Mi haszna van belőle? Ha az emberek ismernék őt, mondta nekem, nem foglalkoznának vele annyit. Vagyis még annyit sem. Az emberek ráunnak arra, amit megismernek. Ellenben tartanak az ismeretlentől. Félik, de kutatják is. Isten maga a titok. Gondolj rá úgy, magyarázta, mint egy rejtélyre. Amit meg akarsz fejteni, amin életed végéig törheted a fejed. Mint egy találós kérdés, amit még senki nem fejtett meg. Azt hiszem, ezért nem lett belőlem pap. Nem elégedtem volna meg azzal, hogy szolgálom az Urat, folyton a nyomában jártam volna. Hogy megfejtsem. Márpedig az Istennek hűséges szolgálókra van szüksége, nem

kíváncsi cselédekre. Szegény atya, magyarázatával épp az ellenkezőjét érte el annak, amit akart.

– Pap lett volna?

– Ha ráhagyom.

Majd egy óráig tartott, mire Sztapárról az öreg lóval megérkeztek Doroszlóra. Haladásukat lassította, hogy az úton több, kukoricacsövekkel megrakott szekeret is beértek, melyeket sehogy sem sikerült kikerülniük. Egyik szekér kocsisa mélyen aludt a bakon, a hántásos kukoricacsöveket púposra pakolták a szekérdereken, a szürke halom mögött csupán a fekete kucsma hegye látszott, ahogy a kocsi ütemére meg-megbillent. Hangos kiáltásokkal sikerült felébreszteniük a derék embert, s meggyőzniük, hogy húzódjon le ökreivel az út szélére.

Az esős október miatt rengeteg tengeri maradt még lábon, a közelgő fagyoktól tartva a birtokosok nem voltak restek éjszakánként is kijárni napszámosaikkal a határba, begyűjteni a termést. Aki pedig éjszaka kukoricát tör, az a hazafelé tartó szekéren alussza ki magát. A ló meg az ökör hazatalál magától is.

– Ostoba parasztja! – kiabált rá Winter úr, mialatt a homokfutóval leelőzte az ökrös szekeret. – Otthon aludj, ne az úton!

Tizenegy is elmúlt, mire beporoszkáltak a falu főutcájába. Elhajtottak a templom előtt, amikor Marcell jelezte, hogy megérkeztek. A templommal rézsút átellenben állt egy nagy, sárgára meszelt ház, három méter magas téglakerítéssel, németes, eifurtos kapuval. Fölötte a homlokzaton a ház építésének dátuma állt, 1854. Masszív, átláthatatlan, akár egy erőd. Marcell lekászálódott a kocsiról, s azon volt, hogy a hidegtől elgémberedett végtagjaiban mihamarabb újraindítsa a vérkeringést.

Úgy tűnt, a faluban piaci nap van éppen, a kicsi téren, a templom melletti utcában néhány asztalsor mögött bő szoknyás asszonyok, hangos kofák árulták portékájukat.

– Mielőtt visszaindulnánk – mondta neki Winter úr –, emlékeztessen rá, hogy vegyek egy kiló tepertőt! Állítólag itt készül a környéken a legfinomabb! Azt mondják, azért, mert amikor sütik a szalonnacsíkokat, az üstbe egy bögre tejet öntenek. Attól lesz olyan szép piros meg ropogós.

Átballagtak az úton, és benyitottak a nagy, barna fakapun. Mielőtt beléptek volna a széles boltív alá, vad ugatás hangzott fel, és egy borjúnyi fehér kuvasz iramodott feléjük az udvar túlsó végéből. Winter úr berántotta a kaput, mire az eb a mancsaival belülről nekiugrott.

– A rohadt fenevadját! Ez egy emberevő.

Egy férfihang ripakodott rá a kutyára, mire az elhallgatott.

Winter úr óvatosan újra megnyitotta a kaput.

– Ki az? – kérdezte valaki. – Házalókat nem fogadunk!

– Rendőrség! – kiáltották be szinte egyszerre mindketten.

– Mi a...

Középkorú, vállas, testes ember állt előttük a boltív alatt, és gyanakodva méregette őket. Fekete bagariacsizmát és barna báránybőr bekecset viselt. A hidegtől megcsípett széles, piros arcán apró, fekete szemek ültek. Halántéka már őszült ugyan, de feje tetején még koromfekete volt a haja.

– Égelhart Péter? – kérdezte tőle Winter úr.

– Mit akarnak tőlem?

Közben a fehér kuvasz továbbra is a gazdája mögött ólálkodott, és sunyi pillantásokkal morgott feléjük.

– Zárja el a kutyáját, különben lelövöm! – rivallt rá Winter úr.

– Nem bántja magukat, ráparancsoltam.

– Azt mondtam, lelövöm!

A férfi megfordult, a nyakörvénel fogva megragadta a kuvaszt, és a hátsó, nyitott fészker felé vonszolta. Marcell körbenézett a hatalmas udvaron, amelyen akár egy hatökrös vasszekér is kényelmesen megfordulhatott volna. Szemben, az első udvar végében a gazdasági fészker nagyobb volt, mint másnak az egész portája. Baloldalt, a szomszéd kerítése mentén keskeny, ásott földcsík húzódott hátrafelé, gyümölcsfákkal. Barackok lehetnek, gondolta Marcell.

Amikor a házigazda visszafelé jött, megismételte kérdését:

– Mit akarnak tőlem?

– Beszédünk van magával.

– Velem, aztán miről?

– A Falcione Áronról.

A gazda megállt, rájuk meredt, majd kiköpött oldalra.

– Hallottam, mi történt veled. Mi közöm neked ahhoz a mocskokhoz?

– Honnan tudja, hogy mocskok, ha semmi köze hozzá?

– Mer' az, oszt kész!

– Bemehetnénk?

– Csak nem jelentett föl, mert kicsit megszorogattam a gigáját?

– Bemehetnénk?

Winter úr farkasszemet nézett vele, s nem tágított, nem is szólt többet, mire amaz elbizonytalanodott.

– Csak egy pofon volt – morogta maga elé, és a fejével intett, hogy kövessék.

Ahogy felértek a gangra, az ámbitus végén nyíló konyhából kilépett egy asszony. Szigorúan méregette őket, kiálló arccsontján megfeszült a bőr. Marcell felismerte rajta nővére, Zsuzsánna vonásait, falusi kiadásban.

– *Wer sind diese Leute, Peter?*

– *Die Polizei.*

– *Polizei? Aber warum...?*

Félreállt, hogy beengedje őket a konyhába, de gyanakvó tekintetét nem vette le róluk.

Odabenn egy kicsi, kövérkés menyecske sürgölődött. Keze lisztes volt, ingujja fölgyúrva.

– Menj most haza, Maris! – szólt rá az asszony.

A fiatalasszony szeme, mint egy riadt pillangó, ide-oda csapongott közöttük, majd beletörölte a kezét a konyharuhába, magára terítette a vastag, kötött kendőt, és sietve, szó nélkül kifordult a konyhából.

A férfi helytel kínálta őket, s leültek a nagy étkezőasztal mellé, amin ott maradt a gyűrődészka, rajta a félig kisodort tésztával.

– Mikor látta utoljára Falcione Áront? – kérdezte Marcell a házigazdától.

- Régen. Májusban.
- Amikor a nyakát szorongatta?
- Megrázta a fejét.
- Azt csak úgy mondtam. Nem szorongattam a nyakát, csak felpofoztam.
- Amiért megszőktette a lányát.
- Nem szőktette meg. Nem akarta ő elvenni. Csak...
- Hol történt? Mármint a pofozkodás?
- Utánuk mentünk Szanádra. A nevelőnő táviratozott, hogy a lány iskola után nem tért haza a nagynénjéhez. Így először odamentem, a Falcione-villába. Ott megtudtam, hogy mi történt.
- Puskát is vitt?
- Csak akartam. Nem engedték.
- És Szanádon mi történt?
- Megtaláltuk őket. Még csak nem is szégyellte magát. Kinevetett. Búzlótt a pacsulitól meg a bortól. Nekimentem. Kétszer vagy háromszor megütöttem. Fájhatott neki, de biztos nem abba halt bele fél év múlva.
- A férfi rájuk nézett. Marcellról Winter úrra és vissza.
- Abba valóban nem – adott neki igazat Marcell. – Hanem a golyóba, amit a fejébe kapott. És a lánya?
- Mi van vele?
- Nem ellenkezett, hogy Falcione Áron Szanádra akarta vinni?
- Lánygyerek. Nincs még magához való esze. Elbolondította.
- Beszelnék vele.
- Az asszony, aki mind ez ideig csendben állt az ablak mellett, közbeszólt:
- Nincs itthon.
- Megvárjuk.
- Nem jön haza.
- Ezt hogy érti?
- Sopronban van, rokonoknál.
- Marcell állta az asszony tekintetét, ahogyan az is az övét. Marcell feladta.
- Azt mondta, hallottak Áron haláláról. Kitől? – fordult vissza a férfihoz.
- A sógornóm cselédje volt itt tegnap, az mesélte.
- És maga mikor járt utoljára Zomborban?
- Égelhart Péter ujjá hegyével egy odaszáradt tézstadarabot kapargatott a deszkán.
- Szombaton.
- Falcione Áron halála előtti napon?
- Bólintott.
- És mi célból?
- Haza akartam szállítani a lány holmiját.
- A Falcione-házból?
- Ott lakott, amióta beírtuk a felső leányiskolába.
- És már nem lakik ott?
- Már nem jár iskolába.
- Mióta?
- Két hónapja.

- És miért?
- Jobb neki itthon.
- De most még sincs itthon.

A konyhai ablak az utcára nézett, és Marcell, aki éppen szemben ült vele, láthatta, ahogy két kerékpáros megáll a ház előtt a kocsiuton, beszélgetni kezdenek. Az ablak melletti falon egy ingaóra klattyogott a maga állandó ütemére. A rövid csendben az óra kattogása felhangosodott.

- És szombaton mikor ért haza a városból, Égelhart úr?

A férfi egy futó pillantást vetett feleségére, s már nyitotta volna a száját, amikor az asszony megszólalt:

- Nem szombaton ért haza.

Halkan mondta, mintha abban reménykedett volna, hogy úgysem hallja meg senki. De meghallották, és most mind a hárman őt nézték, Marcell és Winter úr kíváncsian, a férjnél nem lehetett tudni, megütközve inkább, vagy haragosan. A várakozó tekintetek ellenére az asszony nem folytatta, Marcell segített neki:

- Megismételné, asszonyom!

A nő ellépett az ablaktól, tenyerét, mintha piszkos lenne, néhányszor végighúzta a köténye elején, az asztalhoz jött, és megállt a férje széke mellett. Kezét annak vállára tette, Marcell nem tudta eldönteni, támaszkodott-e vagy támaszt nyújtott, majd ezt mondta színtelen hangon:

- Hétfőn hajnalban ért haza. És búzlott a kurvák szagától.

A házigazda öklével az asztalra csapott, és széttörte a döbbszent csendet.

- *Dummes Frauentzimmer!*

- Maradjon nyugton! – szólt rá Winter úr.

Marcell még mindig az asszony arcát fürkészte.

- Miért mondta ezt el nekünk, Égelhartné?

- Mert így volt, és mert maguktól is rájöttek volna előbb vagy utóbb. Akkor jobb, ha mindjárt tőlünk tudják meg.

- Igaz ez? – nézett a férfira.

Az még mindig ökölbe szorított kézzel ült. Bólintott.

- Égelhartné, magunkra hagyna? – fordult Marcell az asszonyhoz.

A nő tétován nézett rá, végül levette kezét a férje válláról, kiment a konyhából.

- Na most, figyeljen rám – hajolt közelebb Marcell a házigazdához, miután hármasan maradtak. – Az, hogy a kuplerájban járt, a mi szemünkben nem számít bűnnek. Kettejükre tartozik. A felesége okos asszony. Most az a kérdés, maga felnőtt-e hozzá?

A férfi elszántan nézett a szemébe, de tekintetéből lassan kiolvadt a harag. Teste elernyedtt, vállalai megereszkedtek. Fejét elfordította, a sárga kredencet tanulmányozta a szemközti falnál. Aztán felállt, a szekrényhez indult.

- Innék egy pálinkát. Kérnek?

Összenéztek, s mivel Winter úr megvonta a vállát, Marcell rábólintott.

- Amilyen hideg van kint, ránk fér.

A férfi kivett a kredencből egy félliteres üveget, és letette eléjük az asztalra. Aztán fordult még egyet, hozott három stampedlit. Teletöltötte a pohárkákat.

- Proszit! – mondta, majd lehajtotta a magáét.

Marcell maga elé húzta a poharát, ám még mielőtt feltette volna a következő kérdést, Winter úr megelőzte:

- Melyiknél volt?
- Nem voltam bordélyban.
- De az imént...
- Kurvával voltam, de nem a bordélyban.
- Pontosítana?

Tenyérével zavarában a tarkóját simogatta.

– Úgy terveztem, hogy szombat este a sógornőméknél, Zsuzsánnáéknál megalszom, a Falcione-házban, és majd vasárnap indulok haza. Sok mindent össze kellett volna pakolni.

- De nem aludt ott.
- Nem.
- És miért nem?
- Összevesztünk.
- A sógornőjével? A felesége nővérével?
- A férjével. A Nándorral.
- És min veszték össze?
- Beszélni akartam az Áronnal.

Itt elhallgatott.

Winter úr ujjá hegyével türelmetlenül megkopogtatta az asztal lapját.

– És?! Ne kelljen már minden szót kikönyörögnünk magából, Péter! Halljuk!

A férfi vett egy mély levegőt.

– Találkozni akartam az Áronnal, de a bátyja, a Nándor ellenezte. Azt mondta, elég botrányt okoztam már, amikor májusban felképeztem az öccsét. Meg hogy rokonság ide vagy oda, pakoljam fel a lányom cuccait, és tűnjek el a házból!

– És mindezt azért, mert találkozni akart az öccsével?

– Hát... tulajdonképpen azért, amiért találkozni akartam vele. A lányom gyereket vár.

– A nemjóját! – kapta fel a fejét Winter úr. – Az Árontól?

– Ki másától?! – förmedt rá a férfi.

– És az idősebb Falcione attól tartott, hogy kárt tesz majd az öccsében?

– Dehogyan, nem akartam én őt bántani! Akkor már nem. Csak beszélni szerettem volna vele. Hogy vállalja a tettéért a felelősséget. Vegye nőül a lányomat.

– És?

– Falcione Nándor goromba volt velem. Hallani sem akart a dologról. Elsőre ki is nevetett. Mondtam neki, nem kell a Falcione-vagyonból egy krajcár sem, nem érdekel az Áron jövedelme, van nekünk földünk, Lizának hozománya, vagy százharminc hold. Csak ne hagyja szégyenben a lányomat. Amikor látta, hogy komolyan gondolom, amit mondtam, kiabálni kezdett. Bugris parasztnak nevezett, meg hogy mit képzelek én, szaros csizmában akarok férjet fogni a lányomnak... felidegesített, no!

– Őt is megpofozta?

– Nem! Hozzá sem nyúltam. Csak megmondtam neki a magamét. Zsuzsánna is előjött, őt sajnáltam is, sírt nagyon. Hogy ő nem akar veszekedést, jóban

akar lenni a húgával. Mondtam neki, hozzánk eljöhet bármikor, felőlem akkor találkozik a testvérével, amikor akar, de sem én, sem a feleségem többet át nem lépjük a Falcione-ház küszöbét! Felpakoltam a lányom holmiját, és eljöttem onnan.

– És ment egyenesen a kupiba?

– Én... elmentem az Áron házához, a vasúton túlra.

Winter úr alatt megreccsent a szék, amikor előrehajolt.

– Elment az Áron házához?

– Igen, de nem találkoztam vele, isten bizony! Nem volt otthon, csak az inasa.

Marcell nem állta meg, hogy közbe ne kérdezzen:

– Ez hány órakor történt?

– Olyan négy óra körül. Már szürkülni kezdett.

– És az inassal találkozott?

– Igen. A kapu zárva volt, ezért meghúztam a csengő zsinórját. Ő kijött a kapuhoz, és közölte velem, hogy a gazdája házon kívül van.

– Azt nem árulta el, hol van?

Égelhart Péter határozottan megrázta a fejét.

– Szerintem otthon volt. Csak nem akart találkozni velem.

– Ezt miből gondolja?

– Láttam, hogy az emeleti ablakban elmozdul a függöny. Szerintem a bátyja telefonált neki, amikor eljöttem tőlük, figyelmeztette.

– Ez az inas – kérdezte Marcell – hogy viselkedett?

Vállat vont.

– Ahogy egy inas viselkedni szokott. Kimérten, fennhéjázón, akár a gazdája. Még neki állt följebb, amiért a kocsival a kapu előtt álltam meg. Félt, hogy a ló összepiszkítja a behajtót, aztán neki kell föltakarítani. Nyekergett ott nekem, meg nyavalygott. Nem hagytam annyiban. Azt mondtam, tudom, hogy itthon van a gazdája, és beszélni akarok vele! Kiabáltam. De az inas nem nyitott kaput. Megfenyegetett, hogy ha nem hordom el magam, csendőrt hív rám. Azzal hagytam ott, hogy másnap még visszatérek. Nem akartam dolgavégezetlenül hazaindulni. Itthon az asszony szemébe nézni, hogy nem intéztem semmit. Szegény Liza ... a falu szegyenére. Meg amúgy is azt terveztem, hogy aznap a városban alszom. Elvittem a kocsit az *Elefántba*, és kivettem egy szobát. Aztán ittam a söntésben, nem tudom, mennyit, de sokat. Mi már itthon az asszonnyal nem... hónapok óta, amióta az a dolog megesett a lánnyal meg azzal a gazemberrel, Krisztina nem enged magához. Megváltozott. Rideg lett és kemény, mintha én lettem volna az oka... pedig éppen hogy én elleneztem ezt az egész iskolaötletet! Minek egy falusi birtokos lánynak felső leányiskola? Az nem hozomány. De az anyja erőltette. Ha már a nővére Falcione-lány lett, ő sem akart elmaradni. Pedig sosem vetek bennünket bagóba sem, a Nándor annak idején belehabarodott a Zsuzsánnába, magával vitte a városba, de a rokonság az nem kellett neki.

– A lánya mégis náluk lakhatott.

– Zsuzsánna miatt. Ő verekedte ki a Nándornál. Ebben nem engedett, az ura meg végül beleegyezett. Nekem ez sem tetszett. Nem neki való világ volt az.

Városi urak, dámák. Meg is lett a baj. Az a mocsok... azt mesélték, ahogy Liza beköltözött, az Áron naponta megjelent a bátyja házában. Tette neki a szépet, míg a végén teljesen eltekerte a fejét...

– Szóval elment az *Elefánt*ba – terelte vissza Winter úr az eredeti útra.

Égelhart Péter töltött magának még egyet. Amikor letette az üveget, Winter úr elvette, és arrébb tette.

– Ahogy említettem, sokat ittam. Emlékszem, hogy megkérdeztem a pincért, tudna-e nekem szerezni valakit estére. Azt mondta, tudna, de mennyi pénzem van rá? Amennyi kell, feleltem neki. Sokba kerül, figyelmeztetett, én meg adtam neki húsz koronát.

– Ejha! Húsz koronát?

– Annyit. Az ital már a fejembe szállt. Azt ígérte, majd hív valakit a *Paradisóból*. Azt mondta, ennyi pénzért a legjobbat kapom.

Marcell összenézett Winter úrral, majd megköszöri a torkát.

– A *Paradisóból*?

– Azt mondta.

– Ki volt a pincér? – kérdezte Winter úr.

– Nem ismerem. Ritkán járok a városba.

– Hogy nézett ki?

A férfi elgondolkodott.

– Szőke, ritka hajú...

– Kicsit hajlott hátú?

– Az, az!

– Ismerem. És hívott lányt?

A férfi bólintott.

– Eléggé eláztam addigra. Mire a lány odaért. Már fent voltam a szobámban. Kopogott, és bejött. Innentől minden nagyon zavaros...

– Hogy hívták a lányt? – kérdezte Winter úr fojtott hangon.

– Arra nem emlékszem. Mondom, túlságosan részeg voltam.

– Hogy nézett ki? A külsejére csak emlékszik.

– Sötétbarna haja volt. Majdnem fekete.

– Gesztenyebarna?

– Olyasmi.

– Milyen ruhát viselt?

– Tudja a fene...

– A színe?

– Kék? Azt hiszem. Kék selyemblúzt hordott a kabát alatt.

Szó nélkül ültek, Marcellnek össze kellett rendeznie a gondolatait. Winter úr is csak nézett maga elé mozdulatlanul.

– Ennyi? – kérdezte a házigazdájuk.

– Mire emlékszik még? – nézett rá Marcell.

A férfi megvakarta a feje tövét, kelletlenül fészkelődött a székén.

– Hát... együtt voltunk, annyi biztos. Amikor hétfőn hazaértem, az asszony is megérezte a parfümjét a ruhámon.

– Maga nem is emlékszik rá?

– De... azt hiszem. Rémlik a hangja, a ... az érintése, az illata... nem tudom, mi történhetett velem, máskor is ittam már, de még soha nem ütöttem ki magam ennyire. Mikor felébredtem, vasárnap volt, dél is elmúlt, a lánynak meg hűlt helye. Nem is bántam. Dühös voltam magamra. Józanul tán soha... Nem is törődtem vele. Nem érdekelt. Vissza akartam menni Falcione Áron házához, minél előbb. Hogy beszéljek vele. Csak valahogy nem voltam képes összeszedni magamat... Hasogatott a fejem.

– Visszament? – sürgette Winter úr.

Bólintott.

– Később. Nagyjából az idő tájt, mint előző nap. Mikorra elmúlt a főfájásom meg a kólikám. De hiába csengettem, senki nem jött elő a házból. Még az inas sem. Vártam egy fertály órát, be is kiabáltam. Mintha üres lett volna a villa. Tehetetlennek éreztem magam.

– Senkit nem látott a ház körül?

– Egy lelket sem.

– Aztán?

– Visszasétáltam az *Elefánt*ba.

– Gyalog? – csodálkozott Marcell. – Miért nem ment eleve a kocsival?

– Amikor indulni akartam az Áron házához, nem találtam az istállófiút. A kocsim se állt a vendéglő udvarán, ahol előző nap hagytam, azt hittem, behajtotta a csűrbe. Nem akartam időt vesztegetni, siettem.

– Mégsem jött aznap haza – dünnyögte Winter úr. – Miért nem?

– Amikor visszaértem a fogadóba, fizettem, előkerült végre az istállófiú, azt mondta, hogy a kocsit már hajnalban elvittem. Nem értettem. Hogy vihettek el, amikor odafönn voltam a lánnyal? Legszívesebben felpofoztam volna, a szemembe hazudott! Még hogy én elvittem! Hajnalban! Ellopták a kocsit meg a lovakat az éjszaka, mert ő elaludt, vagy az ór, vagy ki tudja, mi történt, és így akart kibújni a felelősség alól! Mondtam neki, hogy a lány is tanúsíthatja, velem volt egész éjjel, nem mentem én sehová!

– Ellopták a kocsiját?

– A két lóval együtt. A fogadó istállójából. A kocsi azóta se lett meg. Pedig a lány a *Paradisó*ból tanúsíthatja, hogy nem én hoztam el a vendéglőből, hiába próbálják ezt az *Elefánt*ban így beállítani! Egész éjjel a szobámban tartózkodtam, ki sem tettem a lábamat onnan! Egy kurva is lehet tanú, nem?

– Hogyne – bólintott Winter úr. – A maga kurvája viszont már valószínűleg nem.

– Aztán miért nem?

– Mert halott.

Égelhart Péter elsápadt.

– Tehát, csak hogy tisztázzuk, azt állítja, hogy a kocsi a lánya holmijával, amit a Falcione-házból szállított volna haza, eltűnt? – kérdezte Marcell.

A férfi most feléje fordult. Hangja erőtellenül hangzott.

– Így történt.

– És hogy jött haza?

– Gyalog.

– Gyalog Zomborból?

– Hajnalban értem haza.
– Miért nem jelentette a rendőrségen vagy a csendőrségen a lopást? – firtatta Winter úr.

– Mert... nem is tudom. Ki hitt volna nekem?

– A felesége hisz magának?

Égelhart Péter lesütötte a szemét. Aztán felnézett, megkérdezte:

– Hogy halt meg a lány?

Winter úr oldalról méricskélte.

– Fogalma sincs róla, mi?

– Honnan lenne? Mit akar ezzel?

– Megölték – vette át a szót Marcell. – Valamikor vasárnap hajnalban. Megfojtották. A holttestét ott találtuk Falcione villájában, az Ároné mellett. Amikor maga vasárnap délután visszatért, legalábbis ahogy állítja, hogy beszéljen az Áronnal, a lány már nem élt. Valahol már meg volt halva.

A férfi, mintha most kezdte volna megérteni az elmondottak jelentőségét, elsápadt. Marcell látta, ahogy a pupillái kitágulnak az ijedtségtől.

– Azt hiszik... azt hiszik, hogy én tettem? Hogy megöltem a lányt? Miért tettem volna?

Felindultságában félig felemelkedett ültéből, de Winter úr átnyúlt az asztal fölé, és visszanyomta a székbe.

– Maga mondja meg! Mi csak kérdezőnk. Mellesleg megtehetette. Ideje is, alkalma is volt rá.

– De okom? Okom mi lehetett?

– Olyan részeg volt, maga mondta, hogy nem is emlékszik az éjszakára, amit a lánnyal töltött. Talán meg is ölte közben. Megfojtotta. Akarattal vagy akaratlanul. Éjszaka lelopózott a holttesttel a fogadó csúrijébe, elrejtette a holttestet a kocsiban, majd kihajtott vele. Aztán visszatért, s másnap úgy tett, mint akinek ellopták a szekerét.

– Ez nem igaz! – állt volna fel újra, de Winter úr ismét visszanyomta.

– Ne kiabáljon! Vasárnap pedig végzett Falcione Áronnal, és a lány hulláját becsempészte az ágyába. Őt aztán tényleg volt oka megölni, nem tagadhatja! Bosszú. Tudja maga, Égelhart Péter, hogy a rablógyilkosság után a legtöbb emberölés oka a bosszú? Falcione Áron megbecstelenítette a lányát, sőt teherbe is ejtette. A becsületén esett folt lemoshatatlan. Bosszúért kiáltott!

Égelhart Péter kétségbeesetten tiltakozott.

– Hazugság, soha nem tettem volna ilyet! Lehet, megverem, eltöröm a karját, de nem ölöm meg!

– Be kell, hogy vigyünk – felelte Winter úr, Marcellre pillantva, aki bólintott. Jelen helyzetben más lehetőségük nem volt.

– Egyelőre nem állítjuk, hogy maga követte el a gyilkosságokat, Égelhart úr – közölte Marcell a férfival, aki szemmel láthatóan összeomlott, magába roskadva ült a székén. – Mindazonáltal elég sok részletet kell tisztáznunk. Öltözzön fel, és köszönjön el a feleségétől!

Délután volt, mire visszaértek a városba. Égelhart Pétert közrefogták a bakon, aki egész úton hallgatott, egy szót sem szólt, ők meg nem kérdezték. Marcellt

hazafele is gyötörte a hideg. Már beértek Sztapárra, a faluba Zombor és Doroszló között, amikor egyikőjük, történetesen Winter úr, megszólalt:

– Ördög vinné, nem elfelejtetem a tepertőt?!

Ugyanezen sopánkodott az *Elefánthoz* címzett fogadóban is, ebéd után, ahova ő invitálta meg Marcellt azt követően, hogy foglyukat leadták a Megyeház alagsorában a fogdába. Marcell ujjenyomatot vett a svábtól, majd beszámoltak Milorád parancsnokhelyettesnek a doroszlói útjukról.

– Ha vaj van a füle mögött – mondta nekik Milorád –, néhány nap után idebenn megpuhul. Láttam én már karón varjút. És Marcell, a Bittermannhoz ne menjen, felhívtam az otthoni számukat, de még nem ért haza. Gozdsu ügyész úr ellenben holnapután tízkor várja az irodájában.

Marcell tudomásul vette, így már csak az ebéd elköltése maradt az *Elefántban*.

Nem véletlenül éppen ott. Egyúttal kifaggatták a pincért, azt a szőke, hajlott hátút, aki állítólag Égelhart Péternek lányt hívott a fogadóba, meg az istállófiút. Az előbbi megerősítette gyanújukat, hogy a lány, akit a *Paradisóból* rendelt, Ilonka volt, akit Falcione Áron holtteste mellett találtak. Arra azonban nem emlékezett, hogy a lány mikor hagyta el a férfi szobáját, vagy hogy egyáltalán elhagyta-e. Éjszaka nem köteles ébren maradni, védekezett, amikor Winter úr ráförmedt, frissítse fel emlékeit arról az éjszakáról. Elég, ha a recepció mögött bóbiskol, akinek szüksége van rá, a csengővel úgys felébreszti, mentegetőzött. Az istállófiú esetében nem volt ilyen egyértelmű a helyzet: nem túl nagy meggyőződéssel állította, hogy a kocsit éjnek idején a falusi sváb vitte el a csúrból, hovatovább, amikor Winter úr a fülénél fogva megemelte feje egyik felét, hajlott arra, hogy a sötétben bárki lehetett, akinek két földig érő lába volt. Bár, tette hozzá szipogva, igaz ugyan, hogy az arcát nem láthatta az éjszakai udvaron, a pörgekalapot, amit a fején hordott, felismerni vélte, ugyanilyet viselt Égelhart úr, amikor délután megérkezett a fogadóba, és kocsijával beállt az udvarra.

Befejezték az evést. Winter úr tányérja tisztára volt törölve, arról, hogy abban pár perce még körömpörkölt gőzölgött, semmi nem árulkodott. Marcell húsos tarhonyájának fele azonban megmaradt, vele éppen a fordítottja történt, mint amit a mondás tart, evés közben ment el az étvágya. Mialatt Winter úr házasesletre vonatkozó bölcsességeit hallgatta, gondolatai Égelhart Péter és a megölt lány körül jártak.

– Maga szerint ő tette? – kérdezte, miután meggyújtott még egy Caporált.

– Már mint a sváb? Nem tudom. Tény, hogy megtehetette, ha akarta. Ideje és alkalma volt rá.

– Őszintén szólva – vallotta meg Marcell –, nem nézek ki belőle ekkora furmányosságot. Hogy megölje a lányt, aztán elvigye a Falcione házába, hogy aztán végezzen az Áronnal. És megrendezze azt az ágyjelenetet a két hullával. Azt még el tudnám képzelni róla, hogy felindulásból megölje a férfit, aki szégyenbe hozta a lányát. Hogy mondjuk lelövi a puskával. De ezt...

Winter úr lepöccintette a szivarja végéről a hosszúra nőtt hamucsíkot, aztán így szólt:

– Nem mintha ellent akarnék mondani, de maga még fiatal volt, barátom, nagyon fiatal, amikor az apatini satócs esete történt.

– Hallottam róla.

– Hát persze, évekig beszédtema volt. Akkor érteni fogja, hova akarok kilyukadni. Csendőrként magam is részt vettem a nyomozásban, és állítom, annál az apatini szatócsnál békésebb embert kigondolni sem lehetett volna. Felesége szerint annyira irtózott a vér látványától, hogy az udvarra sem lépett ki, amikor ő csirkét vágott. Aztán miből lett a cserebogár... A neje önagsága kurafiját úgy feldarabolta, hogy a tetem belefért egy liszteszsákba. Ha nincs a jáger, aki pusztá véletlenségből éppen az erdőnek azon a részén végezte a dolgát, ahova a fickó a hullá darabjait vitte elásni, és nem látja meg a szekéren a szatócsot, biz'isten, sose derül fény a tettes kilétére. És a jáger szó szerint a dolgát végezte, guggolt egy bokor mögött, így az ágak között megleshetette, amikor a kocsi elhajtott az erdei úton, a bakon a szatóccsal, hátul a zsákkal. Hetekig egy helyben állt a nyomozás, már mindenki biztos volt benne, hogy az eltűnt fickó csak lelépett, új életet akart kezdeni egy másik országban, amikor az a szerencsétlen jáger betévedt végre a városba, és a kocsmában elszólta magát, hogy látta a szatócsot kocsizni az erdőben. Az addig is köztudott volt, hogy az eltűnt fiatalember a szatócs feleségét... szóval, érti, már évek óta zajlott köztük a lamúr, ennek okán sokak fejében, a csendőrökében is megfordult, hogy a férjnek akár köze lehet a fickó eltűnéséhez, de olyan gyámoltalannak, balféknek látszott a szerencsétlen a kis kopasz fejével, esetlenségével, lapát füleivel meg a cingár lábaival, hogy igazán sosem került komolyan gyanúba. Ha a jágerre nem akkor és ott jön rá a szarás, már megbocsásson, ha egyszer így volt, akkor így volt, meg is úszta volna. Ezután komolyabban kezelésbe vettük, gondolhatja, végül bevallotta az igazságot: egyik nap gyomorfájása miatt hamarabb zárta be a boltot, s mikor hazaért, rajtakapta a feleségét a későbbi áldozattal. Akkor még nem tett semmit, ohne cirkusz. Úgy viselkedett, ahogyan a felesége elvárta tőle: csendben maradt, meghúzódott a maga vackán. Hanem éjjel kilopózott a házukból, fogta a baltáját, és sorra járta a kocsmákat, mindegyik ablakán belesett, amíg rá nem talált a szeretőre. Türelmesen megvárta, amíg a biliárdparti befejeződik, majd miután a koma kijött a kocsmából, a nyomába eredt. Aztán az első sötét sikátorban hátulról belevágta a fejébe a baltát. Egyetlenegy csapással végzett vele. Utána hidegvérrel elvonszolta a holttestet az elhagyott kendergyár udvarára, és ott aprólékos precizitással feldarabolta. A darabokat belevarrta egy liszteszsákba. Másnap, ceruzával a füle mögött, beállt újra a boltjába a pult mögé, és mint-ha mi sem történt volna, kedvesen mosolygott a betérő kuncsaftokra, ahogyan máskor is. Majd délután kocsiba ült, elhajtott az üres kendergyárba, felpakolta a véres zsákot, és kivitte az erdőbe. Egyébként meg, ahogy már említettem, irtózott a vértől, és valamennyi ismerősének egyöntetű volt a véleménye róla, hogy a légynek sem lenne képes ártani.

– Felfogtam – emelte fel a kezét megadóan Marcell. – Ennek ellenére fenntartom: Égelhart Péter intellektuálisan alkalmatlan a mi esetünkhöz hasonló gyilkosság megtervezéséhez.

– Intellektuálisan?

– Nincs fantáziája. Földhözragadt.

– Én nem vennék rá mérget. Veszett kutya tud lenni az ember.

Winter úr kiitta a bort, s Marcell inteni készült a pincérnek, de Winter úr lefogta a karját.

- Ezt ma én fizetem! Mindkettőnkét.
- Nahát. S milyen apropóból, ha kérdezhetem?
- Csak meghívhatom ebédre a legkedvesebb kollégámat?
- Megtisztel vele.

Winter úr kivette zakója belső zsebéből a tárcáját, abból egy köteg bankót, és meg sem várva, hogy a pincér kihozza elébe a számlát, bőséggel leszámolta az ebéd árát az asztalra.

– Ejha – szaladt ki Marcell száján.

– Tudja, hogy van egy gyengém... a múlt vasárnap a Fekete villám bejött, tétre, befutóra. De Sára asszonynak egy szót se! Hozzám vágná a mázas lavórt, ha megtudná, hogy újra kijárok a lovira!

Odakint az utcán, az *Elefánthoz* címzett vendéglő bejárata előtt, a halkan nyikorgó cégtábla alatt toporogtak még egy kicsit. Marcell felhúzta barna kesztyűjét, nyaka köré tekerte a hosszú, kötött sálát, fejébe nyomta keménykalapját, és megvárta, amíg Winter úr is befejezi utcai ruházatának rendbe szedését. Winter úr sosem viselt kesztyűt, a legkeményebb téli hidegben sem. Nehéz is lett volna elképzelni vaskos, péklapátszerű tenyerén bármi ruhaneműt; fejére biggyesztette kalapját, azzal a jellegzetes mozdulattal, amire Marcell megismerkedésük legelejéről emlékezett: egészen hátulról, a tarkójáról indította a kalap felhelyezését, egy határozott mozdulattal a homlokára húzta, majd jobbra-balra megmozgatta, hogy a fejfedő helyet csiszoljon magának dús hajkoronáján. Leejtette a szivarvéget a járdára, eltaposta. Ezután kezet fogtak, és ki-ki elindult a maga irányába. Winter úr vissza, fölfele a Deák körúton, a Thököly utcai házuk felé, míg Marcell lefele, a Tímár utcai lakása felé, s vitte magában a hideget, amit még a kocsin gyűjtött össze. Nem kellett megfordulnia, hogy lássa maga előtt, ahogy Winter úr mackós, billegő lépteivel ballag fölfelé az utcán.